

ВАРНА

Бѣхъ живѣлъ две години въ Солунъ, отъ гдето се вижда свѣтлината и безсмъртието на Олимпъ. Бѣхъ видѣлъ Балтийското море отъ Свинемюнде до островъ Рюгенъ съ всичкия луксъ по брѣговетѣ му. Бѣхъ видѣлъ и други морета. И едва следъ това, презъ лѣтото въ 1903 година, за пръвъ пѣтъ видяхъ и Варна.

Като закованъ стояхъ на брѣга на морето цѣль часъ. Гледахъ и гледахъ — и не можехъ да се нагледамъ. Мислѣхъ и не можехъ да се намисля: това е на България! Радвахъ се и не можехъ да се нарадвамъ.

Изведнажъ такъвъ безкрай, гледанъ отъ хубава градина!

И свѣтлината на цѣлия изтокъ сякашъ бѣ се разлѣла надъ Черно море. И тогава за пръвъ пѣтъ се зачудихъ и възмутихъ, че се нарича Черно това свѣтло море. Че нали хее, само още въ пре-пре-престаритѣ митове се било наричало негостоприемното, Понтосъ Аксиносъ—въ ония времена, отъ които и приказки вече не сж останали. Че нали още въ началото на нашитѣ приказки то се нарече гостоприемното, хубавото, приветливото море — Понтосъ Евксиносъ!

И понеже младъ бѣхъ тогава, вериги влачехъ, замечтахъ се и бидохъ обкаденъ отъ тамянения димъ на древноелинскитѣ приказки.. Нали точно срещу Варна, много далече, на другия брѣгъ, въ мъглата на голѣмата източна свѣтлина, е Колхида, за гдето още преди приказкитѣ Аргонавитѣ бѣха потеглили на чело съ Язона да откраднатъ Златното руно! Нали тамъ пазели тия страшни змейове това Златно руно, блѣскаво като слънцето! Нали бѣ отъ тамъ чародейната внучка на Слънцето Медея, любовта на която запали цѣлия изтокъ, а сама биде изгорена отъ Европа! Силниятъ гнѣвъ на която погуби собствения ѣ деца, за да се върне пакъ въ страната на Слънцето на своята крилата колесница, дарена ѣ отъ самия неинъ дѣдо Слънцето.

Нали прокудената майка Нефела — Мъглена — за натамъ изпрати своитѣ мили деца Фриксъ и Хела на овена съ златното руно да летятъ надъ земята. Нали въ тоя летежъ Хела падна отъ златорунния си хидропланъ и се удави — и нарече морето Хелеспонтъ! Хее, тамъ долу това море има едни порти. Презъ тѣхъ се влиза въ него — и то се затваря отъ всички страни. Нѣкога тия порти сж били две го-голѣми скали, които сж се плѣскали една друга — и сж смазвали всичко, което би минало между тѣхъ. Не сж пускали ни корабъ ни птиче да мине. Хитриятъ Язонъ, началникъ на Аргонавитѣ, пуствалъ единъ дивъ гълъбъ да мине — скалитѣ се плѣснали, оскубала опаш-